

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/444/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113209257
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5113209257.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a. s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom J. I. XX, G., proti odporcovi: K. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, L. o zaplatenie 509,50 Eur, zmluvnej pokuty a príslušenstva, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/152/2013-30 zo dňa 13. augusta 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol a vo výrokoch, ktorými určil neprijateľné zmluvné podmienky, **z r u š u j e a** v tomto rozsahu mu vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Výroku rozsudku okresného súdu, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 319,50 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 24.03.2011 do zaplatenia, **s a n e d o t ý k a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 319,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 24.03.2011 do zaplatenia a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 32101489 zo dňa 14.07.2010, podľa ktorej je veriteľ oprávnený si vyúčtovať za poskytnutie úveru odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov. Ďalej určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 3. Obchodných podmienok, ktoré tvoria prílohu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 32101489 zo dňa 14.07.2010 o tom, že ak dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku II. Zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov. Okresný súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. na základe dokazovania vykonaného oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi. Zistil, že navrhovateľ s odporcom uzatvorili dňa 14.07.2010 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 500 Eur za celkový úrok vo výške 20 % z istiny a navrhovateľovi odmena za poskytnutie úveru vo výške 18 % z istiny. Odporca sa tak ako dlžník zaviazal uhradiť navrhovateľovi istinu vo výške 500 Eur a odplatu (úrok + odmenu) vo výške 190 Eur. Celkovú čiastku vo výške 690 Eur sa zaviazal uhradiť v 13-tich mesačných splátkach a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 2,50 Eur a v ďalších pravidelných 10-tich mesačných splátkach vo výške 68,25 Eur. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov bola v ustanoveniach zmluvy určená vo výške 51,49 Eur. Ďalej mal preukázané, že neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej zmluvy boli aj obchodné podmienky, ktoré tvorili jej prílohu. Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.12.2010 navrhovateľ vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej sumy a zároveň ho upozornil, že pokiaľ dlžnú sumu neuhradí, uplatní si svoje právo v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka a bude žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Následne oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 12.04.2011 navrhovateľ odporcovi oznámil, že bol spotrebiteľský úver ku dňu 23.03.2011 zosplatnený z dôvodu jeho omeškania so splácaním. Istina

vrátane úroku a zmluvnej odmeny dosahovala výšku 509,50 Eur a náhrada účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z úveru t.j. 100 Eur.

Na takto zistený skutkový stav aplikoval okresný súd ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere t.j. ku dňu 14.07.2010 - ďalej len „ZSÚ“) a ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ustálil, že medzi účastníkmi bola uzatvorená platná zmluva o spotrebiteľskom úvere, avšak v tejto zmluve nebola platne dojednaná ročná percentuálna miera nákladov a preto je spotrebiteľský úver nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vychádzal z toho, že na prvej strane zmluvy je uvedená ročná percentuálna miera nákladov pre úver poskytnutý na 13 mesiacov vo výške 51,59 % a naopak v obchodných podmienkach, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy je uvedená iná výška a to 67,70 %. V dôsledku takýchto dvoch rozporných údajov nepovažoval dojednanie ročnej percentuálnej miery nákladov za platné, ale spôsobilé privodiť ďalšie nejasnosti, keď spotrebiteľ v konečnom dôsledku presne nevie v akom rozsahu vlastne poskytnutý úver „preplatiť“.

Ustanovenie zmluvy, podľa ktorej si veriteľ za poskytnutie úveru účtoval odmenu vo výške 18 % z istiny, pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, určil za neprijateľnú podmienku a preto v časti o zaplatenie tejto sumy žalobný návrh zamietol. Účelom takéhoto ustanovenia v zmluve je podľa jeho názoru len obísť určenie výšky úroku a navrhovateľ tým obchádza aj ďalší fakt známy z rozhodovacej praxe súdu, že položka „poplatok za správu úveru“ fixne určený konkrétnou sumou, ktorú navrhovateľ používal v predchádzajúcich formulároch zmlúv o spotrebiteľských úveroch, už bola určená za neprijateľnú podmienku a navrhovateľ ju nesmie bez ďalšieho používať.

Rovnako určil za neprijateľné zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute, pretože táto bola určená na vopred neuzavretú dobu, teda je neprimeraná a mohla by narásť až do výšky, ktorá môže byť v konečnom dôsledku v nepomere k hodnote zabezpečovanej pohľadávky.

O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu účastníkov právo na ich náhradu nepriznal podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ do výroku, ktorým bol vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietnutý. Žiadal, aby v tejto časti krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že okresný súd nerozlišoval pojmy priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov a ročná percentuálna miera nákladov. V článku II. predmetnej zmluvy je uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. y/ ZSÚ. Čo sa týka RPMN uvedenej v bode 1 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, tam ide o RPMN vypočítanú na základe vzorca uvedeného v prílohe č. 2 ZSÚ a to v súlade s tam uvedenými zákonnými požiadavkami.

V súvislosti s odmenou vo výške 18 % poukázal na rozsudok Okresného súdu Topoľčany, ktorý v obdobnej veci považoval jeho návrh na zaplatenie tejto odmeny za dôvodný. Uviedol, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ktorého neopomenuteľným komponentom je aj predvídateľnosť práva, ak súd v skutkovo takmer totožných veciach rozhoduje odlišne ako v druhom konaní o obdobnom nároku iný súd.

Pokiaľ si uplatňoval zmluvnú pokutu, jej výška bola určená v súlade s § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z..

Na záver odvolateľ namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré nezodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods. 2 O.s.p..

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku podľa

ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zrušil a podľa odseku 2 tohto zákonného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolačný súd považuje za dôvodnú odvoláciu námietku, ktorou navrhovateľ spochybňoval závery okresného súdu o neplatnosti dojednaní ročnej percentuálnej miery nákladov, z ktorého dôvodu poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Zhodne s odvolateľom poukazuje na to, že je potrebné odlišovať pojmy priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov a ročná percentuálna miera nákladov. Podľa § 2 písm. i/ Zákona č. 129/2010 Z. z. platného a účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi účastníkmi konania na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa tejto definície sa tak RPMN určuje pre konkrétny zmluvný prípad, vzhľadom na konkrétne zmluvné dojednanie o podmienkach poskytnutia úveru.

Naproti tomu priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver zverejňuje Ministerstvo financií SR, Národná banka Slovenska alebo nimi určená osoba z údajov, ktoré im poskytujú veritelia spotrebiteľských úverov o novoposkytnutých spotrebiteľských úverov podľa § 21 ods. 1, 2 cit. zák..

Údaj o priemernej hodnote RPMN, ako aj údaj o RPMN sú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré takáto zmluva musí obsahovať v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/, y/ cit. zák..

Okresný súd napriek tomu, že uvedené zákonné ustanovenie citoval, pri právnom posúdení veci toto dôsledne na zistený skutkový stav neaplikoval. Na základe tejto skutočnosti potom jeho záver o neplatnom dojednaní RPMN z dôvodu udávania odlišných hodnôt v tejto zmluve neobstojí.

Následne je predčasný aj záver o nedôvodnosti nároku navrhovateľa na dojednaný úrok vo výške 20 % z istiny 500 Eur, t.j. vo výške 100 Eur z titulu neplatného dojednaní RPMN.

Odvolačný súd sa tiež stotožnil s námietkou navrhovateľa o nepreskúmateľnosti záverov okresného súdu o neprijateľnosti zmluvných podmienok a to ustanovenia bodu 3 Obchodných podmienok, týkajúceho sa dojednaní o zmluvnej pokute. Strohé konštatovanie, že ustanovenie o zmluvnej pokute na vopred neuzavretú dobu je neprimerané a môže narásť až do výšky, ktorá by v konečnom dôsledku mohla byť v nepomere k hodnote zabezpečovanej pohľadávky, nie je dostačujúce. Absentuje tam akákoľvek konkrétna argumentácia, prečo k takémuto záveru dospel, z čoho konkrétne vychádzal. Dojednanie vysokej zmluvnej pokuty samo o sebe nemožno pokladať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predpokladom takejto kvalifikácie je prístupenie ešte ďalších skutočností, napríklad zneužitie hospodárskej prevahy zmluvnou stranou a podobne. Napokon aj pri posudzovaní, či výška zmluvnej pokuty je neprijateľná treba mať na zreteli, že rozhodujúcou zásadou záväzkového vzťahu je včasné a riadne plnenie si z neho vyplývajúcich záväzkov. V tejto súvislosti poukazuje krajský súd na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. M ObdoV 4/2003 uverejnený zo súdnej praxe č. 2/2004, s. 48-52, v ktorom Najvyšší súd dospel k nasledujúcemu právnomu názoru: „Dohoda o zmluvnej pokute musí byť uzavretá písomne a musí v nej byť určená výška pokuty alebo v nej musí byť určený spôsob jej určenia. Výšku zmluvnej pokuty možno určiť jednorázovo pevnou sumou, prípadne v percentách, či zlomkom ceny, alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Jej výška alebo spôsob určenia však musí byť vyjadrená jednoznačne, rovnako ako zmluvná povinnosť, pre prípad porušenia ktorej bola zmluvná pokuta dojednaná, inak je takáto dohoda neplatná“.

Na základe týchto skutočností preto krajský súd nepovažoval bez ďalšieho za správny záver okresného súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, upravujúcej dohodu o zmluvnej pokute, z dôvodu jej určenia v percentách ako opakujúcu sa sumu.

Obdobne aj v prípade rozhodnutia okresného súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, na základe ktorej bola určená odmena za poskytnutie úveru, považoval krajský súd za nepreskúmateľné. Okresný súd neuviedol dostatočne určito, na základe čoho dospel k záveru, že ustanovenie zmluvy podľa ktorého si veriteľ za poskytnutie úveru účtuje odmenu je totožné s položkou poplatku za správu úveru, ktorú používal navrhovateľ v predchádzajúcich formulárových zmluvách a ktorá bola určená ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd preto v napadnutom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude okresný súd vychádzať z vyššie prezentovaných právnych záverov odvolacieho súdu. Pri posudzovaní zmluvných dojednaní účastníkov konania bude dôsledne rozlišovať medzi tzv. priemernou hodnotou RPMN a samotnou RPMN, ktoré oba údaje musí zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch obsahovať. Opätovne sa bude zaoberať posúdením dôvodnosti uplatneného nároku na odmenu za poskytnutie úveru a nároku na zmluvnú pokutu. Pri prezentovaní svojich názorov v odôvodnení rozhodnutia toto vyhotoví tak, aby spĺňalo zákonné predpoklady vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Najmä uvedie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil, pričom bude dbať na to, aby jeho odôvodnenie bolo presvedčivé.

V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.